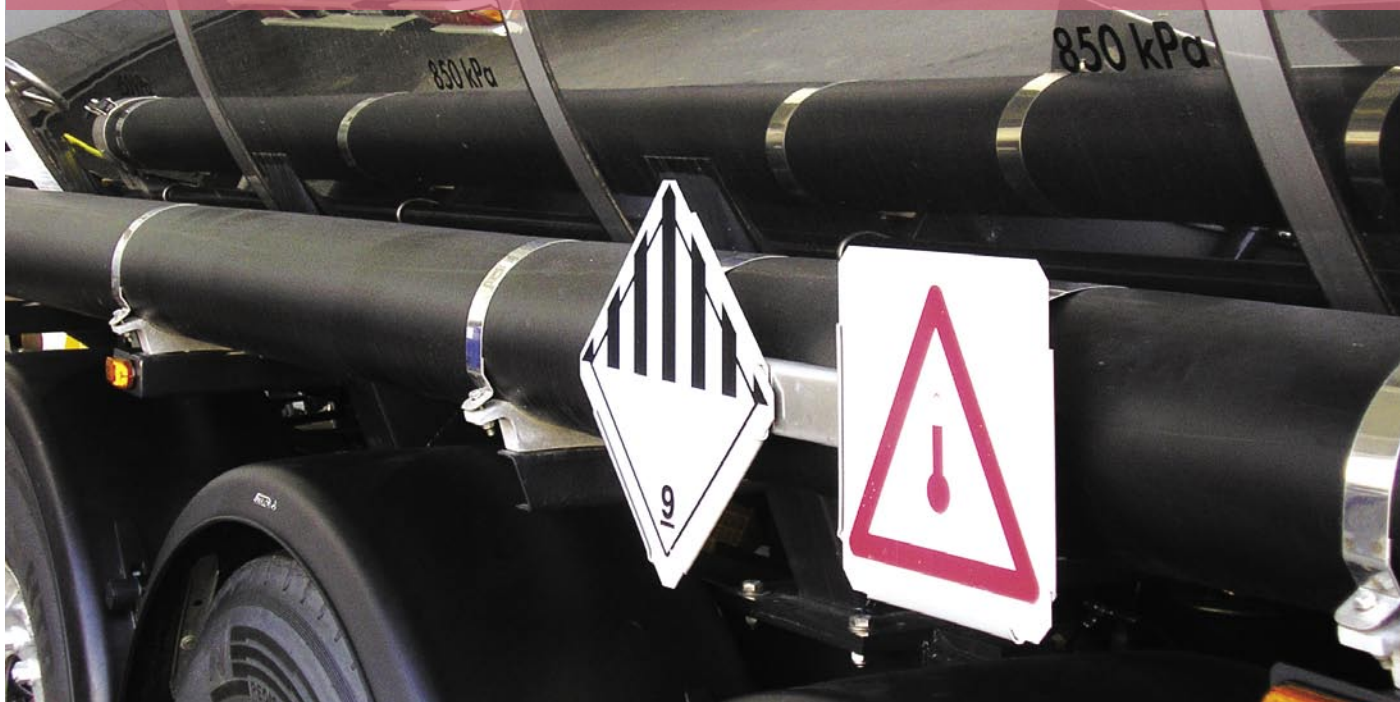

Informovanost ještě stále chybí

V praxi se ještě stále setkáváme s tím, že některé společnosti, zabývající se manipulací, skladováním a přepravou nebezpečných věcí, v některých případech přesně nevědí nebo nemají dostatečné informace o tom, co s touto problematikou souvisí.

Společnosti, fyzické osoby a nebo odpovědní pracovníci v těchto firmách by měli znát přinejmenším základní věci, a to jak po právní stránce – platná legislativa a zákony, tak by se měli orientovat v problematice vyplývající z jejich činnosti a s tím také souvisejících povinností.

Co se týká vnitrostátní právní úpravy, existuje především zákon č. 111/1994 Sb. o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, kde jsou uvedeny požadavky hlavních účastníků (§ 23 – povinnosti odesílatele, dopravce a příjemce nebezpečných věcí). Z mezinárodních předpisů je to pochopitelně samotná Dohoda ADR vydaná ve Sbírce mezinárodních smluv.

Jak již bylo uvedeno, společnosti nebo fyzické osoby v tomto oboru podnikající by se měly seznámit se stávající platnou legislativou a s věc-

mi-povinnostmi, které se na účastníky v přepravním řetězci vztahují. Tomu by měly přizpůsobit svou činnost a opatření vedoucí k zajištění a dodržování platných předpisů. Jak k tomu firma dospěje a jak si posléze poradí s veškerými náležitostmi, závisí v některých případech pouze na ní. Neznalost zákona neomlouvá, takže se při kontrole nebo případném soudním řízení nemůžete vymlouvat, že jste o některých věcech vůbec neměli tušení. Doporučení je nasnadě. Potřebné informace můžete zjistit např. na stránkách Ministerstva dopravy ČR, nebo se již přímo můžete obrátit na odborníky z řad bezpečnostních poradců.

Jak by měl postup v praxi vypadat?

- Společnost (fyzická osoba), pověřený pracovník nebo již přímo bezpečnostní

poradce musí zjistit a specifikovat (zařadit/klasifikovat) nebezpečné věci, u nichž se provádí některá z výše uvedených operací. Dále musí zjistit, zda je zařazena dle dohody ADR jako věc, která je nebezpečná z hlediska přepravy (tab. 3.2.1 A dohody ADR, popř. bezpečnostní list vyhotovený zpravidla výrobcem, kde je mimo jiné údaj pro přepravu, a tedy, i pokud je látka zařazena jako nebezpečná, UN číslo látky).

- V případě, že je manipulovaná věc zařazena jako nebezpečná pro přepravu dle ADR, zjistit, co vše s danou věcí a přepravou souvisí – tzn. např. limit, kdy se věc může převážet jako tzv. podlimitní množství a dá se použít vynětí z platnosti dle kap. 1.1.3.6 ADR (popř. dle kap. 1.1.3.4 ADR „Vynětí z platnosti podle zvláštních ustanovení a pro nebezpečné věci balené v omezených množstvích“). Při přepravě podlimitního množství plníme

dohodu ADR pouze částečně, např. neznačí se dopravní jednotky oranžovými tabulkami, ve vozidle nemusí být písemné pokyny a z výbavy postačí pouze hasicí přístroj o obsahu 2 kg.

- V případě překročení podlimitního množství se tedy jedná o „plnou ADR“ vyžadující zajištění požadavků ADR od správného zabalení nebezpečných věcí do vhodného obalu (certifikovaný obal), vystavení správných dokladů, požadavků na vozidlo (u cisternové přepravy a Tř. 1), řidiče a jeho osvědčení až po výbavu dle předpisu ADR včetně kontrol zaměřených na zajištění těchto věcí a náležitostí.

Odpady musí být klasifikovány dle ADR

Samostatnou kapitolu bezpečnostního poradenství tvoří přepravy nebezpečných odpadů, kde zákon o odpadech ukládá povinnost řídit se ostatními předpisy – tedy i dohodou ADR. Vzhledem k množství odpadů a rozdílnosti požadavků zákona o odpadech a dohody ADR (např. požadavky na způsob klasifikace a zápisy v přepravních dokladech) je splnění všech zákonných ustanovení náročné. Řešení představuje určení „typových přeprav“ s ohledem na druh vozidla, jeho využití při transportu, druh odpadu a jeho balení (kusy, volně ložený stav) a vypracování tabulek (spíše plakátů) s požadavky na takové „typové přepravy“ dle ADR, které jsou zodpovědným osobám v dané společnosti stále na očích.

Samotné přepravě odpadů musí předcházet řádné zaklasifikování dle ADR. Teoreticky lze použít odběr vzorku a rozbor. Vzhledem k šíři a množství druhů odpadů je tento postup mnohdy stěžejně představitelný a odpad v mnoha případech raději původce odpadu nelegálně přepravuje bez zohlednění ADR s možným rizikem havárie nebo postihu během cesty.

V současné době je již k dispozici pomocník v podobě softwaru převodníku mezi odlišnou klasifikací dle zákona o odpadech a klasifikací dle předpisu ADR vyvinutého **Ústavem silniční a městské dopravy**, kde je uvedena celá řada odpadů.

Kontrolní skupiny jsou již dostatečně proškoleny

Můžeme očekávat, že kontroly zaměřené na přepravy nebezpečných věcí budou stále častější. Nejen policie, ale také pověřeni pracovníci působící na krajských nebo okresních úřadech však mohou provádět kontroly přímo u odesílatele nebo příjemce, kde dochází k manipulaci s nebezpečnými látkami. Mohu potvrdit, že k těmto kontrolám již dochází a bude docházet stále častěji. Většina bezpečnostních poradců si uvědomuje, že jsou v jednotlivých krajích zřízeny kontrolní skupiny (CSPSD) provádějící tuto

činnost společně v součinnosti s příslušnými policiemi. Členové kontrolních skupin jsou proškoleni jako bezpečnostní poradci a mají k dispozici software ADRem s celým zněním dohody ADR. Na místě dokážou zjistit veškeré informace o přepravované nebezpečné věci (tzn. limity přepravované věci, balení, včetně kusové přepravy nebo cisteren, výbavu, pokyny pro případ nehody, požadavky na vozidlo až po veškeré ustanovení pro přepravu, provoz apod.).

Setkal jsem se také s případy, kdy kontrolní hlídka policie při zjištění přepravy některé nebezpečné věci, např. kusové (přeprava technických plynů) v podlimitním režimu, vyžadovala po přepravci/řidiči náležitosti jako při přepravě plné ADR, a dokonce řidičům udělovala pokutu za nedodržení předpisu ADR. V takových případech bych doporučoval žádnou pokutu na místě neplatit, nechat si vystavit zápis o přestupku a posléze (pokud to bylo neoprávněně) danou záležitost řešit formou odvolání se vůči navrženému trestu.

Ale pozor! V případě, že by např. u podlimitního množství ve vozidle chyběl 2kg hasicí přístroj, může být ve smyslu výbavy vozidla uvedeném v předpisu ADR pokuta udělena. Právě tyto hasicí přístroje ve vozidlech často chybí – ať už z důvodu neznalosti či neinformovanosti nebo „jen z důvodu ušetřit“. Přitom se poněkud zapomíná na bezpečnost řidiče a na hrozbu rozšíře-

Uložení nákladu představuje pro některé dopravce problém.

ni požáru na samotný náklad.

Jak dosáhnout ideálního stavu? Především informovaností přepravců a pracovníků, kteří mohou ovlivnit, rozhodnout a zajistit vybavení vozidla. Účinné je také provádění kontrol jak u přepravce a jeho vozidel, tak samozřejmě u odesílatele (nakládajícího). Kontroly by měly být zaměřeny nejen na výbavu, ale také na zajištění vystavování a předávání dokladů (přepravní doklad, písemné pokyny pro případ nehody), na vizuální kontrolu vozidla nebo např. na zajištění prostředků nebo postupů vedoucích ke zlepšení informovanosti.

Situace na silnicích přináší nemalá rizika a je pouze na odpovědných lidech (včetně bezpečnostních poradců), aby se s problematikou bezpečnosti v rámci své činnosti vypořádali a provedli veškeré kroky vedoucí k zajištění zejména ochrany zdraví a životního prostředí.

Tomáš Vlasák,
Bezpečnostní poradce ADR
Ústav silniční a městské dopravy
– DEKRA

INZERCE

Dovolujeme si Vás pozvat na **4. mezinárodní veletrh dopravy a logistiky**, který se koná v rámci **49. ročníku MSV Brno** ve dnech **1.- 5.10.2007**.
Rádi Vás přivítáme na naší expozici na **volné ploše A, stánek č. 12** na brněnském výstavišti. Na Vaši návštěvu se těší a novinky Vám představí prodejní a servisní tým firmy **STILL ČR spol. s r.o.**

www.still.cz